

דו"ח איכות

ידיעון התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

גיליון סיכום הפעילות בחודש פברואר 2017

מידע נוסף באתר התנועה: www.mqg.org.il

הישג בעקבות עתירת התנועה לבג"צ - רה"מ נתניהו עזב את תיק התקשורת - לאחר שהתנועה עתרה לבג"צ בדרישה שראש הממשלה יתפטר מתפקידו כשר התקשורת, ראש הממשלה אכן הודיע על עזיבתו את המשרד. הודעת התנועה בעקבות צעד זה של ראש הממשלה: "אנחנו שמחים שגם ראש הממשלה השכיל להבין שהוא אינו יכול לכהן כשר התקשורת כאשר מתנהלות נגדו חקירות על ניסיונותיו להחליש את שוק התקשורת וכאשר הוא מצוי ברשת ניגודי עניינים ענפה ומסועפת. עם זאת, אנו מצרים על כך שראש הממשלה העדיף למנות באופן זמני את השר הנגבי לשלושה חודשים בלבד ולא מצא לנכון למנות תחתיו שר תקשורת חדש. דווקא בימים אלו, בשעה שמשרד התקשורת ניצב בפני אתגרים רבים ובניהם, תאגיד השידור הציבורי, היה ראוי שראש הממשלה ימנה שר תקשורת במשרה מלאה ולא ישאיר את משרד התקשורת צולע וחלש. לא נותר לנו אלא להסיק שראש הממשלה רואה במינוי הזה מעין תרגיל שנועד לרצות את בג"ץ באופן זמני ושיתיר לו את האפשרות להשפיע בפועל על המתנהל במשרד התקשורת ואף לשוב למשרד התקשורת בעוד שלושה חודשים." **הישג נוסף התקבל** לאחר עתירה נוספת של התנועה שדרשה שתיפתח **חקירה פלילית בפרשת הצוללות** – ולאחרונה פורסם שהיועץ המשפטי הודיע שאכן תיפתח חקירה כזו.

התנועה עתרה לבג"צ: יש לעצור את המינויים הפוליטיים – ולהטיל באופן אישי על מי שמינה אותם לכסות את הנזק לקופת המדינה - עתירה זו עניינה ברעה החולה של המינויים הפוליטיים בישראל, במינויים של מקורבים לשר אשר העלימו מידע בדבר זיקתם הפוליטית, ואשר חתמו לכאורה על תצהירי שקר בכדי שיוכלו להתקבל לתפקיד הבכיר של ראש ועדה מרחבית. לאחר הבחירות מינה שר האוצר שני מקורבים לו, בעלי זיקה פוליטית ישירה אליו ואל מפלגתו, לתפקידי מפתח במנהל התכנון, ראשי ועדות תכנון מרחביות. לאחר שהגישה עתירת חופש מידע גילתה התנועה כי שני המקורבים שיקרו בתצהיר ולא דיווחו על זיקתם הפוליטית. התנועה תבקש מבית המשפט שיורה על ביטול המינויים לאלתר. כמו כן, נוכח מעילה בסמכות המינוי, וביצוע מינויים פוליטיים בוטים, המנוגדים לחוק, התנועה תבקש שבית המשפט יורה ליועמ"ש לתבוע בדין את השר על הנזקים שגרמו מינויים אלו לקופת המדינה.

התנועה לח"כים: לא "חוק הג'ובים"! התנועה קראה לחברי הכנסת להימנע מתמיכה בחקיקת חוק שעלול להקל על מינוי מקורבים לדייקטוריונים של חברות ממשלתיות - הצעת חוק החברות הממשלתיות הונחה על שולחן הכנסת. מפאת הבעייתיות הכרוכה בתיקון זה והפגיעה בעקרונות המינהל התקין הטבועה בו, התנועה מבקשת מחברי הכנסת החתומים על הצעת החוק להצטרף לח"כים האחרים ולהסיר את שמם וחתמתם מהצעת חוק זו.

התנועה דורשת לפתוח בחקירה פלילית בדבר חשד להסתה נגד חיילים חרדים – התנועה פנתה לפרקליט המדינה ולמשטרה בדרישה שתיפתח חקירה פלילית בנושא ההסתה נגד חיילים חרדים – שנראה שמתגברת עוד ועוד, ולאחרונה אף פורסם בתקשורת כי מתקיים מבצע גיוס כספים למען המשך הקמפיין.

עתירה בדרישה לחשוף: האם חברת כ"ל שבבעלות משפחת עופר הפרה את תנאי מניית הזהב בה מחזיקה הממשלה? בחברת כימיקלים לישראל המדינה מחזיקה "מניית זהב" על-מנת לוודא שבשימוש במשאבי הטבע של הציבור, יישמרו האינטרס הציבורי והאינטרסים החיוניים של המדינה. לאור חששות שבכ"ל הפרו את התנאים, פנינו לבית המשפט בדרישה שיורה למשרד האוצר לחשוף את כל המידע בנושא – הן בנוגע לחברת כ"ל והן לחברות אחרות שהמדינה מחזיקה בהן מניה כזו.

בעקבות פניית התנועה בשל חשד לניגוד עניינים: הרבנות הודיעה שהמועצה הדתית כרמיאל לא תוכל להיות

אחראית עוד על כשרות בית המטבחים 'דבאח' - בעקבות פניית התנועה לרבנות לבחון את החשד לניגוד עניינים בקרב הרב המקומי והממונה על המועצה הדתית בכרמיאל, מצאה הרבנות הראשית כי יש להעביר את האחריות על כשרות בית המטבחים 'דבאח' לרבנות מקומית אחרת; לעמדת התנועה לאיכות השלטון, אין זה תקין כי ישנה לכאורה קרבה משפחתית בין המוסמך לתת את תעודות הכשרות לבין המפקח על הכשרות בתוך החברה. עניין זה מצטרף למידע על כך שהממונה על המועצה הדתית, מצוי גם הוא לכאורה בניגוד עניינים בנוגע לאותה למשחטה 'דבאח'. הממונה מחזיק, לכאורה, בחברת כוח אדם הרשומה על שם אשתו. חברה זו, מנהלת את כוח האדם במשחטת 'דבאח', הנמצאת תחת פיקוחה של המועצה הדתית; לאחר פנייתה, התנועה קיבלה מענה מן הרבנות הראשית לישראל בה נכתב כי אכן אושש החשש לניגוד עניינים ובהתאם הוציאה הרבנות הראשית את האחריות על כשרות משחטת 'דבאח' מידי רבנות כרמיאל והעבירה אותה לרבנות המקומית אור עקיבא.

התנועה לוועדה לבחינת מינויים : די למינויים הפוליטיים – לא למינוי יאיר שמיר ליו"ר התעשייה האווירית -

התנועה פנתה לוועדה לבחינת מינויים בכירים בשירות הציבורי בקריאה שלא לשנות את המלצתם המקצועית שלא למנות את יאיר שמיר ליו"ר תע"א: "מקווים כי טובת הציבור תשמר... ותמנע פגיעה אנושה באמון הציבור במערכת השלטונית ובדרך קבלת ההחלטות". נוכח פרסומים חדשים מהם עולה כי הוועדה לבחינת מינויים בכירים בשירות הציבורי עתירה לדון במינויו של יאיר שמיר לתפקיד יו"ר התעשייה האווירית, פנתה התנועה לאיכות השלטון לוועדה והציגה עמדתה, לפיה החלטת ממשלה זו סותרת באופן מובהק את תכלית הוראות חוק חברות הממשלתיות, ואת הפסיקה הנלווית אליה, אשר נועדו לוודא כי מי שימונה לתפקיד בכיר בחברה ממשלתית יהיה נקי מניגודי עניינים ויהיה האדם המתאים ביותר לתפקיד מבחינה מקצועית. לא זו אף זו, החלטת ממשלה זו פוגעת פגיעה קשה בשיקול דעתה ובעצמאותה של ועדת המינויים ומבקשת, הלכה למעשה, לבטל את החלטותיה ולהופכה לכלי ריק שעה שכל המלצה מקצועית ואובייקטיבית שזו מקבלת יכולה להשתנות בהינף יד על ידי שרים אשר הוצהר לגביהם, על ידי מר שמיר עצמו, כי הוא בעל זיקה כלפיהם. מינויים פוליטיים מסוג המצטייר בהליך חריג זה הוכרו כרעה חולה של השירות הציבורי, וכאלו המהווים הפרת אמון מטעם הרשות המבצעת כלפי הציבור כולו.

האם מבקר המדינה הפסיק לבקר את הבורסה? - התנועה פנתה למשרד מבקר המדינה בעקבות שינוי ברשימת הגופים

המבוקרים על ידי משרד מבקר המדינה בבקשה לדעת מהו מעמדה של הבורסה. אתר האינטרנט של משרד מבקר המדינה כולל את רשימת הגופים המבוקרים על ידו. רשימה זו כוללת, בין היתר, את הבורסה לניירות ערך. עד לפני כחודש ימים הופיעה הבורסה ברשימת הגופים המבוקרים כגוף ש"חדל להיות מבוקר". עם זאת, בבדיקה נוספת שערכה התנועה, הבוחן שהגדרה זו הוסרה ושמעמדה השתנה, לכאורה, ל"גוף מבוקר". נוכח השינוי בסטטוס של הבורסה ברשימת הגופים המבוקרים, ולאחר התכתביות עם משרד המבקר בנושא, התנועה מבקשת לקבל מידע רשמי על מעמדה של הבורסה למול משרד מבקר המדינה. בכלל זאת, מבקשת התנועה לדעת האם הבורסה היא אכן גוף מבוקר על ידי מוסד מבקר המדינה, האם חדלה מכך בעבר ובאילו תקופות.

פעילויות נוספות: האם היו דיווחים כוזבים בדבר השתתפות שחיינים בתחרויות ומחנות אימונים בחו"ל? - התנועה

פנתה לפרקליטות וליועמ"ש בעקבות פנייה שהציגה חשדות מטרידים ביותר אודות התנהלותה של עמותת איגוד השחייה בישראל, בכלל, ובפרט, בנוגע לדיווחים כוזבים לכאורה בדבר השתתפות שחיינים בתחרויות ומחנות אימונים בחו"ל, כאשר לטענת המתלונן השחיינים או מי מהם כלל לא השתתפו בתחרויות/מחנות אימונים אלו והדיווחים נועדו לכאורה להוצאת כספים במרמה מהמדינה/משרד הספורט; **התנועה בפנייה ליד ושם בבקשה לקבל מידע אודות הליך בחירת מדליקי המשואות -** המידע אודות הליך בחירת מדליקי המשואות בטקס המרכזי של יום הזיכרון לשואה ולגבורה ביד ושם, כמו גם נהלי הגשת המועמדות להדלקת משואה, אינם מופיעים באתר יד ושם, בתקנון המוסד, או בכל מקור מידע אחר הזמין לעיון הציבור. נוכח האמור, מבקשת התנועה לאיכות השלטון לקבל את הנהלים הנוגעים לעניין ואת יתר המידע הרלוונטי.

נייר עמדה של התנועה: התאמת חוקי תעמולת הבחירות לעידן המודרני – התנועה הגישה לוועדה הציבורית לבחינת

דרכי תעמולת הבחירות נייר עמדה מפורט, ובו המלצות לשינויים בחוק. בין השאר, התנועה מציעה להשית חיוב אישי על מועמדים שקיבלו קנסות בשל הפרת החוק; וכן חיוב קבלת אישור מראש על תעמולת בחירות הכוללת תמונות, וידאו או אודיו – וזאת על-מנת להתאים את החוק לעידן האינטרנט ולמציאות בשטח.

פעילות התנועה במישור המוניציפאלי בתקופה האחרונה – עשרות אחוזים מפעילות התנועה נעשים במישור

המוניציפאלי – ולמרות שהמאבקים האלה לא עושים כותרות, דווקא שם מתרחשת הרבה מהשחיתות ושם מנוהל הרבה מאוד הכסף הציבורי מצורפת דוגמא אחת מבין אינספור פעולות שהתנועה מבצעת יום-יום בתחום זה: **ירושלים - התנועה דורשת מהמטרה חקירה פלילית: מאיפה הגיע הזבל?** בעקבות השביתה בעריית ירושלים וכמויות הזבל שנערמו ברחוב יפו, אשר גרמו לשיבושים בתנועת הרכבת הקלה ולפגיעה בתושבי העיר, התנועה פונה למשטרת ישראל: "מבקשים להורות על פתיחה בחקירה פלילית... ובמידה ויימצא כי עובדי העירייה הם שהביאו לפיזור האשפה, נבקש כי ימוצה עימם הדין"; עוד בירושלים – התנועה קוראת לעכב מתן החלטה בבקשה למתן היתר לחניון השוק בירושלים, עקב גילוי עיוות חמור בנתונים שהוגשו לוועדת המשנה להיתרים; **תל אביב –** התנועה פנתה לעירייה בדרישה לקבלת מידע ומסמכים הנוגעים לעסקת הדולפינריום, שמעלה ריח רע מאוד של קשרי הון-שלטון ושעדיין מתנהלת עתירה של התנועה בבג"צ בעניינה; **דליית אל כרמל –** התנועה פנתה לפרקליטות בדרישה לדעת היכן עומד הטיפול בתיק הנוגע לתלונה על פרשת הוראות התשלום של המועצה המקומית לחברות "סונול" ו"כרמים"; **לוד –** התנועה פנתה למשרד הפנים בשל חשש לניגוד עניינים של מנכ"ל העירייה. **חיפה –** התנועה פנתה למשרד המשפטים בדרישה לבדוק בדחיפות אם חבר מועצת העיר שהוא גם יו"ר דירקטוריון החברה לאומנת תרבות וספורט חיפה (אתו"ס) – נמצא בניגוד עניינים.